

1589 *fortuna pendean* : neque, quod aliquando *Navarraeus* hostis fuisset, ab ejus idcirco societate abstinendum; Regi, ex regia stirpe prognato, Galliae incolumitatem tueri potissimum conducere : neque novum neque inusitatum indecensve esse, Regem alterius Regis opem atque auxilium implorare : quem enim vel in privata locatum, vel regia fortuna subnixum esse animadvertas, qui non eorum, qui sibi cognatione juncti sint, opera atque auxilio aliquando indiguerit ? quis subjectorum in Regem studium, vires, conatus adimat, qui non eodem momento imperio regiisque titulis exuat ? Neque vero religionis metum incutiendum ; cum ethnici imperatores Christiano ; Christiani Reges barbaro milite gravissima bella confecerint : Carolum V. Mauritiū Saxonum Ducis Albertique Brandeburgensis armis magna felicitate usum. An non iisdem armis, Turcis communibus reipublicae christianae hostibus obsistitur ? Imperium lacertis Pannonum ac Germanorum, quorum plerique a Romano Pontifice descivere, defenditur. Nuper Philippum Hispaniarum Regem Germanorum militum virtute ac fortitudine, Protestantiumque praesertim, Lusitaniae regnum occupasse. An ignorari, Franciscum primum, Henricum Secundum cum imperii Protestantibus Principibus foedera junxisse, pecunia ac milite ad libertatem tuendam juvisse ? eundemmet Henricum Germanorum Principum amicitiam coluisse, cum Angliae Regina foedera pepigisse, uberesque modo ex iis fructus expectare ? Si qui minime accersendum Navarraeum arbitrentur, eosdem non Germanorum, non Anglorum, non Scotorum, aut Helvetiorum subsidia adhibenda esse fateri necesse sit. Quid porro hoc est, quam Regem hosti prodere, regnum patriamque deserere. At Navarraeum haereticum esse inquam : an hac in causa de religione agi ? Regis vitam peti, regnum quæri, ad Valesiam Borboniamque domum excindendam consilia dirigere. At Pontifex Regi sacris interdicit : an non ejusmodi Pontificum sententiae praeteritos Reges adversatos fuisse ? Quid a copiis armisque destituto, in quibus tota dominandi ratio sita est, pertimescendum ? quid ab Hispaniarum Rege, qui jamdiu per cuniculos id agit, quod modo, ne palam efficiat, quidam verentur ? quid a subjectis, quorum insania ac furor ita excrevit, seque extulit, ut jam sensim in eorum caput recasu-